

Patrick Keeler op de plaats in Haarlem waar hij met zijn auto het water in reed. „Oh nee, de kinderen, ik kan niet sterven.”

FOTO MERLINDOOMERIK

De een na de ander sprong in het water

Reconstructie van een redding In mei rijdt in Haarlem een auto in de gracht die meteen zinkt. Bestuurder Patrick Keeler krijgt zijn gordel niet los. Toch overleeft hij het. Over een bijna fataal ongeluk en wie de auto achterna doken.

Door **Rianne van Dijk**

Op woensdag 28 mei, net na half 5 's middags, rijdt Patrick Keeler (44) met zijn zilvergrijze BMW 628 CSI, een klassiek model uit 1981, op de Kinderhuissingel in Haarlem. Hij heeft zojuist om de hoek zijn negenjarige dochter Una afgezet voor bijles en is nu op weg naar de Albert Heijn. Het is de dag voor Hemelvaart, de winkels zullen morgen dicht zijn en hij moet de boodschappen voor de komende week nog halen.

Misschien is hij die dag te gestrest door de drukte op zijn werk - Patrick is zelfstandig grafisch vormgever en er lopen een paar flinke opdrachten met een strakke deadline - en trekt hij te ongeduldig op. Het kan ook dat hij de pittige achterwiel-aandrijving van zijn nieuwe coupé *sport injection* - hij heeft de auto pas sinds twee maanden - onderschat en dat de auto feller reageert dan hij gewend is. Of misschien is het wegdek die dag wat glad door de regen - de politie zal later zeggen dat er die dag meerdere auto's een schuiver hebben gemaakt.

Het zal nooit duidelijk worden wat de oorzaak was, maar ter hoogte van de fietsbrug bij de Nieuwe Gracht raakt hij in een slip. De auto schuift over de andere wegheeft en Patrick doet nog een poging om tegen te sturen. Er is geen houden aan. De auto dendert op de waterkant af, schampt een ijzeren reling, slaat over de kop en komt ondersteboven in het water terecht. Patrick denkt: nu gaat het helemaal mis. Door de klap met de reling, het kan ook zijn gebeurd toen de auto het water raakte, slaat de voorruit eruit en zinkt de auto onmiddellijk. Patrick hangt op z'n kop in het water en raakt in paniek. De vertrouwde indeling - dashboard, stuur, versnellingspook, stoel - is zoek. Gedesoriënteerd probeert hij zijn gordel los te maken maar zijn handen hebben geen idee welke kant ze op moeten. Zo kan je dus doodgaan, flitst er door hem heen. En: oh nee, de kinderen, ik kan niet sterven. Hij herinnert zich hoe koud het water is dat even later zijn longen binnenloopt. Misschien is er nog hoop, denkt hij nog. En dan komt er berusting. En gaat het licht uit.

Tobias Nierop (27) loopt op dat moment langs de gracht. Hij is acteur en moet die avond spelen in het toneelstuk *Geloof Liefde Hoop* in de Toneelschuur in Haarlem. Plots hoort hij achter zich het geluid van een gierende motor van een auto. Als hij omkijkt ziet hij hoe de achterkant van een auto over een hek kantelt. Hij rent er naartoe. De auto ligt op z'n kop in het water, de wielen draaien nog. Een seconde denkt hij: is het nou heel praktisch dat ik nat word? De volgende seconde heeft hij zijn tas neergezet, doet hij zijn jasje en zijn

FOTO SJOERD VAN GELDEREN

Patrick Keeler (midden) en zijn redders voor het politiebureau in Haarlem. Links van hem staan Mohamed Kasmy, Jaap Maarse, Janine Bisschops, Francis Plunkett en Lotte van Meurs. En rechts: Etta Schmitt, Paul-Frédéric Viès, Tobias Nierop, Francis' vriendin en Robert Pascal.

schoenen uit en glijdt langs de hoge rand het water in. Hij komt uit Amsterdam, dan weet je dat je niet moet springen. Voor je het weet land je op een roestige fiets of een oude winkelwagen. De gracht is op die plek een paar meter diep, de bodem is modderig en loopt af. De auto is nog niet helemaal onder water en Tobias waadt er langs. Hij weet een zijdeur open te krijgen en steekt zijn arm naar binnen. Niemand. Fuck, ik moet naar de andere kant, redeneert hij. De auto zakt verder naar beneden en om bij de andere zijdeur te komen moet hij duiken. Onder water ziet hij geen hand voor ogen. Op de tast weet hij de andere zijdeur open te krijgen. Weer niemand. Hij besluit dat het niet verstandig is de wegzinkende auto binnen te gaan. Als hij weer boven water komt, hebben zich inmiddels meerdere mensen verzameld op de kant. Er zit nog iemand in, schreeuwt Tobias.

Sirene en zwaailichten

De Schot Francis Plunkett (30), barman bij Murphy's Irish Pub op Schiphol, en zijn vriendin zijn die dag al vier keer getuige

geweest van de nasleep van een ongeluk - blikshade, verschrikte mensen, politiewagens erbij. Als ze in Haarlem langs de gracht rijden, ziet hij vanuit zijn ooghoek een berg water opspatten op het moment dat Patrick's auto het wateroppervlak raakt. Nummer vijf, denkt Francis. Hij zet de auto stil en begint te rennen. Dan stopt hij, rent terug en gooit zijn sleutels en portemonnee en telefoon in de auto. Met dat toestel belt zijn vriendin 112 - om 17.33 uur ontvangt meldkamer Kennemerland de eerste melding. Het ongeval krijgt Priol, wat wil zeggen dat alle hulpdiensten er met sirene en zwaailichten naartoe mogen rijden. Het is Francis die, in eerste instantie met Tobias naar daarna alleen, steeds weer opnieuw en opnieuw naar beneden zal duiken met maar één gedachte in zijn hoofd: ik moet hem eruit krijgen. Of hen, want hij heeft geen idee hoeveel mensen er in de auto zitten.

Etta Schmitt (49) en Janine Bisschops (26) rijden die middag samen naar de garage voor een reparatie aan de auto van Etta. Ze zijn met elkaar bevriend sinds Etta, een alleenstaande moeder, samen met haar

zoontje geregeld een ijsje gaat halen in ijs-salon Garonne, waar Janine een bijbaantje heeft. Janine is basisarts en op zoek naar een plek in een ziekenhuis om zich te kunnen specialiseren als gynaecoloog. Etta is bedrijfsarts in opleiding. Ter hoogte van de Nieuwe Gracht komen ze stil te staan in het verkeer. Ze horen geschreeuw en zien mensen bij het water. Ze stappen uit, laten de auto midden op de weg staan met de sleutel in het slot en de handtassen op de stoelen en rennen naar de waterkant. Etta schopt haar hoge hakken uit en springt. Janine blijft aan de kant omdat ze meent dat ze daar beter haar werk kan doen - zo meteen, als er slachtoffers uit het water worden gehaald.

Een kind in een stoeltje

Op dat moment, het is inmiddels 17.35 uur, is er bij iedereen nog grote verwarring over hoeveel mensen er in de auto zitten. Een omstander roept dat er twee mannen uit de auto zijn gekomen en dat die op de kant zijn geklommen en hard zijn weggerend. Het zou gaan om een afrekening in het criminele circuit. Een ander beweert dat er een kind op de achterbank zit, in een kinderstoeltje.

Lotte van Meurs (33) is docent aan de Amsterdamse Helderingschool, die speciaal onderwijs biedt aan leerlingen met een verstandelijke beperking. Daarnaast is ze triathlonatlete, eredivisie. Ze woont nog niet zo lang in Haarlem en raakt die middag, op weg naar de sportwinkel, de weg kwijt en belandt zo op de Kinderhuissingel. Ze stapt uit, rent naar de waterkant en springt. Bij de auto duikt ze naar beneden en raakt in paniek. Snakkend naar adem komt ze boven. Ze weet dat ze dit niet nog een keer zal durven. Nog wekenlang zal zij, de getrainde zwemster met veel ervaring in diep, open water, zich daar schuldig over voelen.

Uiteindelijk springen er die middag acht mensen het water in. Robert Pascal (45), manager bij een consultancybedrijf, die met zijn 1.90 meter en meer dan 100 kilo een cruciale rol zal spelen in het open buigen van de deur en het kantelen en stabiel houden van de auto, samen met Paul-Frédéric Viès (32), zelfstandig internetondernemer. Die ziet vanuit een pand aan de overkant alles gebeuren en sprint naar buiten. Hij herinnert zich nog dat hij tijdens het rennen ziet hoe een paar meisjes alles filmen. Ongeloflijk, schiet er door hem heen. Hij zal onder meer proberen het achterraam met zijn vuisten kapot te slaan en heeft tot op de dag van vandaag last van zijn knokkels. Mohamed Kasmy (25), chauffeur bij een klein bedrijf in Amsterdam, is met een vriend op weg naar de bank om geld te storten. Hij heeft astma maar besluit dat hij niet kan blijven toekijken. Jaap Maarse (53), tot slot, is eigenaar van een bedrijf dat bedrijfsreizen organi- »